

خیزان له مانگی

رمضان

نووسینی: باوکی عبدالرحمن

سیروان شیخ زاده

له بلأو کراوه کاتی رینگای پینشین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه وسلم، أما بعد:

ناشکرایه لای هه موومان که (السلف الصالح) پیشینه چاکه کانمان گرنگیه کی زوریان به مانگی رهمه زان ددها و داویان له خوی گه وره ده کرد بیانگه به نیته نه و مانگه پیروزه و پاشان لییان قبول بکات، له پیشین (سلف) هاتووه شش مانگ پیش رهمه زان داویان ده کرد خوی گه وره بیانگه به نیته رهمه زان وه شش مانگه کی تریش داویان ده کرد لییان قبول بکات؛ چونکه نه وان زور باش ده یان زانی پله و پایه ی رهمه زان چیه و کاته کی چه ند گرنگه.

له بهر نه وه زور په روش بوون پاداشته کی وه رگرن و به خویان و به نه دمانی خیزانه وه خویان ناماده ده کرد به (تقوی) له خواترسان و نیمان و کرده وه، نه ک به رازاندنه وه و شیوه ی جل و بهرگ و ناههنگی نایینی و خواردنی خوش و خواردنه وه ی نایاب، گهر بزانی هه موو که س پیش وهخت خوی ناماده ده کات بو رهمه زان... ته نانه ت (تاجر) بازرگان و دوکانداره کان به هیانی شتومه کی زور، هونه رمه نده کانیش به پیشکده ش کردنی نه تقه ی هونه ری (المسلسلات التلفزيونية) که خه لکانیکی زور (مشغول) سه رقوال ده کهن له شهوانی رهمه زان...

نه ی مروف و گه نجی موسلمان و بانگه وازکار (داعي وطلاب العلم) نه وان له بیشتر نین که خویان ناماده بکهن بو نه م مانگه، به بلا و کردنه وه ی نامیلکه و سی دی و کتیبی نایینی؟

بویه وه کو پیشینانمان به پیویستم زانی خوم و خوشک و برا موسلماننه کانم ناگادار بکه مه وه که چی بکهین له پیش هاتنی نه م مانگه و چون خومان بو ناماده بکهین، به لام پیش نه وه ی باس له رینماییه کان بکه م هه ندیک له گه وره یی و فضل و تاییه تمه ندیه کانی مانگی رهمه زان به کورتی باس بکه م:

فهزل و گه وره یی و تاییه تمه ندیبه کانی مانگی په مه زان :

- ۱- قورنانی پیروزی تیدا هاتوته خواره وه.
- ۲- شهوی قه دری تیدایه که خوا په رستی تیدا چاکتره له هزار مانگ.
- ۳- به روژوو بوون تیدا ده بیته هوی لیخوشبوونی تاوانه کان.
- ۴- ده رگاکانی به هه شتی تیدا ده کریته وه و ده رگاکانی دوزه خیش داده خرین.
- ۵- فریشته کان داوی لیخوش بوون بو به روژوه وان ده که ن تا کاتی روژوو شکانندن (فتار کردن).
- ۶- شهیتانه کان تیدا کوت و زنجیر ده کرین.
- ۷- نزاو پارانه وه (دوعا) تیدا قه بوته.
- ۸- هه موو شه ویك له ره مه زان خوی په روه ردگار نازاد کراوی هه یه له ناگری دوزه خ.
- ۹- چاکه تیدا ناسان ده بیته و خرا په ش تیدا گران واته قورس ده بیته.

که وای مانگی ناوه ها به رزو پیروز و به به ره که ت چون پیشوازی لیبه که ین ... ؟؟؟

به خواردن و خواردنه وه و مانه وه تا درهنگی شه و له به رامبه ر فیلم و گورانی و نه لقه ی به ناو دینی –
 نایینی – ؟؟

وه یان به بیزاری و له ش گران و ترسان له و عبادته (نعوذ بالله) ؟

نا، نه خیر ... به لگو مروقی موسلمان (خویی و خیزانه که ی) له م مانگه پیروزه به { (توبه) و (استغفار) و
 (عزیمه ت) هیممه ت و خوشحالی .. } , پیشوازی ده کات، چونکه ده زانی کات گرنکه و دووباره نابیته وه،
 بویه ده بی نه فسی خوی پاک بکاته وه و عیباده تیکی زور بکات له م مانگه دا تا کو زه خیره یه کی باش کو
 بکاته وه و گوناوه کانیشی که م بکاته وه ... به یارمه تی خوا.

رینمایي په روه رده يي بو خيزان له رهمه زاندا :

نهمه ش هندی له رینمایي په روه رده يي بو هاندانی خیزانی موسلمانان بو نه وهی نهم مانگه پیرۆزه وهك (السلف الصالح) پیشینه چاکه کانمان ببهینه سهر :

١- پیوسته له سهر دایک و باوک منداله کانیان فیری حه قیقه تی رهمه زان و روژوو گرتن بکه ن پیش نه وهی مانگی رهمه زان بیټ به چهند روژیک (له کوتای مانگی شهعبان) چ باوک یان دایک ده توانیت له ریگای وانه ووتنه وه به منداله کانی نهم شتانه یان پی بلیت بهم شیوه یه :

- مانگی رهمه زان چبییه ؟

- روژوو گرتن چبییه ؟

- جوړه کانی روژوو گرتن (واجب - سوننه ت) ؟

- پارشیو کردن (سجور) چبییه ؟

- نویژی ته راویح و شه و نویژ (قیام اللیل) چبییه ؟

٢- په روه رده کردن و راهینانی مندالی بچووک له سهر روژی گرتن و هاندانیان به پیشکesh کردن دیاری پاش روژوو شکاندن (فتار) ؛ چونکه (سلف) له صه حابه و تابعی - خوی گه وره نییان رازی بیټ - منداله کانیان وا فییر ده کرد ، وهکو له بوخاری و مسلم هاتووه له (الربیع بنت معوذ) :

(.....) به روژوو ده بوین و منداله کانیشمان هاندهدا ، وه له گه ل خویشمان نهمان بردنه مرگه وت وه نه گهر له برسانا بگریایه یاریه کی له (صوف) مان پیدهدا تاکو ده گه یشتینه کاتی فتار کردن .

نیمامی (نووي) ده فهرموی ؛ (له م فهرمووده یه دا بومان دهر ده که وی ؛ که منداله کانمان هانده یین بو عیبادات تاوه که گه وره بوون لایان ناسان بیټ ، نه گهر چی مندال (مکلف) نیه به عیبادات) (١).

• **تیبینی :**

دهبی دایک و باوکان مندالنه کانیان فیږی نه وه بکه ن: که نه گهر به روژووش نه بوون و نه یانتوانی .. نه که ن له بهر چاوی خه ټک خواردن و خواردنه وه بخون تاکو گه وره یی و به ریژی نه و مانگه هر له مندالیه وه بزانی، وه هروه ها نه وانه ی به روژووش نابن له گه وره کان به هر (عوزریک) وه کو نه خوشی و سه فنه رو ... هتد، و اچاکتره له بهر چاوی خه ټک شت نه خون (والله اعلم).

۳- هاندانی تاکه کانی خیزان که نویژه کانیان له کاتی خویدا بکه ن و له مزگه وتدا به کومه ل بیکه ن (کوره کان)، وه تراویحیش به کومه ل بکه ن (جماعت)، وه نافرته تانیس با له مائه وه بیکه ن، وه زور گرنگه که مندال (واجبات) ی له ره مه زان به جی گه یاند له لایه ن باوکییه وه دیاریه کی پیشکاش بکریت، وه کو چون له زانیان هاتوه، وه نه مه ش هوکاريکی گرنگه بو خوشه ویست کردنی نه م ئایینه پیروزه و خوشه ویست کردنی عیباده ته کان له (نویژو روژوو و قورن خویندن... هتد)، نه گهر بیټ و له مندالیه وه هاندرین وه کو چون پیشینه چاکه کانمان (السلف الصالح) وایان کردوه و گرنگیشیان پیداوه (به نام به داخه وه نیستا له مزگه وته کان گهر مندال برونه مزگه وت هندی خه ټک هه یه بیان سهیره، هه شیان ه پیی ناخوشه و چاوی سور ده کاته وه لییان .. نه گهر دهریشیان نه که ن له مزگه ت به بیانوی پیس کردنی مزگه وت زور باشه ..).

۴- هاندانی خیزانه که ت که قورن زور بخوینن و دوو باره ی بکه نه وه، وه هه روه ها هه تا بکری (اذکار) هکان هر له سه ر ده میان بی، وه نه گهر بکری (دورات تحفیظ القرآن) بکریته وه چ له مزگه وت چ له مائه وه زور شتیکی باشه، وه له (سلف) پیشین ده گینه وه که وا زوربه ی کاتی ره مه زانیان به (قرآن) خویندن دهرده سه ر، وه خویمان خه ریک نه ده کرد به شتی تر.

۵- فیږکردن و به بیر هیناوه یان له زور له و قسه و کرده وانه ی که پداشتی روژووه که یان لی که م ده کاته وه، که چی زورانیک له خه لکان لی بی ناگان وه کو: غه بیه ت و بوهتان و جویندان و قسه ی پروپوچ و بی مانا... هتد؛ چونکه روژوو گرتن ته نها دم گرتن نیبه له خواردن و خواردنه وه و ته واو، به لکو ده بی دست و زویان و چاوو... نه وانه ش بپاریزی، وه کو پیغه مبه ری خوشه ویستمان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فهرموی:

(قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصَّيَّامَ، فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ، وَالصَّيَّامُ جُنَّةٌ، فَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ، فَلَا يَرْفُثْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَسْحَبْ، فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ، أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيُغْل: إِنْ أَمْرًا صَائِمًا)^(٢).

۶- له سه ر دایک و باوکانه که وانه ی (قران - توحید - تفسیر - حدیث ..) به مندائه کانیا ن بلین له شه وانی ره مه زان، تا وه کو مندائه کان دوور بکه ونه وه له ته له فزیون و شتی بی سوود (به راستی نه ک بو خیزان به لکو بو ماموستایان نه و برایانه ی که درس و ده عوه یان هه یه زور گرنه نه م مانگه پیروزه هه ل بقوزنه وه بو بانگوازو فه رمان به چاکه و نه هی له خراپه؛ چونکه له م مانگه خه لک زیاتر ناماده یه گویت لی بگری و وه زیاتریش نامیلکه و کتیب و ده خویننه وه گو ی له (CD) سی و کاسیتی نایینی راده گرن).

۷- ده بی ناگدار بین زور داوای خواردن خوش و هه مه جور نه که یین له دایکانمان به شیوه یه ک بیته هوی ماندوو بوونی، وه و اباشتره نافرته تان به گشتی له کاتی نیش کردن ره چاوی دوو شت بکه ن:

۱- کاره کانیا ن به عیبادت تی بگن و نیه ته کانیا ن پاک بی ت (خالص) که خزمه تی مال و مندائه کانیا ن ده که ن: (لأن النية تغير العادة عبادة).

(٢) رواه البخاري ١٩٠٨، ومسلم ٢٦٧٦، واللفظ له.

ب- وا باشه له شوینی چیشت لیټان (مطبخ) نامیریکی مسجل هه بی بوخوی گوی له قورټان و ووتاری نایینی بگری، چونکه زوربهی کاتی نافرتهان له مطبخ دهبه نه سهر به تاییه ت له مانگی رهمه زان.

۸- هاندانی مال و مندالانمان له م مانگه پیروزه دا بو نه وهی خیرو خیرات زور بکه ن بو هه ژاران و دراوسیگانمان و خزمانمان؛ چونکه به راستی مانگی رهمه زان و رۆژوو گرتن خودی خوی قوتا بخانه یه که فیبری یارمه تیدان و نارام گرتن له سهر برسیټیمان دهکات که مروق برسی دهبی نه و کاته خوی قه دری هه ژاری و نه بوونی ده زانی، وه ده زانی که خوی گه وره چ نیعمه تیکی پیداوه و ده زانی حالی برا موسلماننه کانمان له (نه فریقیا و ناسیا) چونه وه چند پپیوستیان به یارمه تی هه یه (نه وهی شاره زا بی ده زانی چهنده ها موسلمانی نه فریقیا له بهر برسیټی چونه سهر دینی گاوره کان له ژیر په ردهی خوراک و یارمه تیدانی هه ژاران (تبشیریان) بلاو ده کرده وه و ناما نجه کانی خویان ده هیټایه دی).

۹- پیویسته له سهر دایک و باوک خویان به باشی ناماده بکه ن بو زیندوو کردنه وهی ده شه وه که ی کۆتایی مانگی رهمه زان تاییه ت شه وه تاکه کان، تاییه ت تریش شه وی (۲۷)، نه ک هه ر خویان به لکو دهبی منداله کانیشیان هانبدن بو زیندوو کردنه وهی نه م شه وه پیروزه، وه نه کا مروقی موسلمان خاو بیټته وه و تووشی ته مبه ئی بی.

یا بلی منداله کانم بچووکن .. یان ناتوانن .. یان برسیان دهبی... هتد، نه ی بوچی کاتی منداله کانمان دهنیرینه قوتا بخانه له چله ی زستان به و به فرو بارانه و به و به یانییه سارده منداله کانمان دهنیرینه قوتا بخانه یان کار کردن بو دونیاو پاروه پول...؟!، به زه ییمان پییان نایه ت، به لام بو نویر کردن و رۆژوو گرتن نه و کاته به زه ییمان ده جولیتته وه .. به داخه وه .. پیویسته له هه موومان چۆنیه تی په روه رده

کردنی مندائان له لایه ن پیشینه چاکه کان (السلف الصالح) بخوینینه وه، تاوه کو که میک یان مشتیک له رهوخته جوانه کانیان فیږی مندائانمان بکه یین.

وه یان خوئی خه ریک بکات به کرینی شت و مه کی جه ژن، و هه موو کاته کانی به چوونه بازار بباته سر، وه به به رده وومی نه م فه رمووده پیروزیان بیته وه یاد، (مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ) (۳).

وه پیغه مبه ری خوشه ویستمان ﷺ زور گرنگی به شه وی قدر دده او خیزانه کانیسی هه لده ستانده وه وه فه رمانیسی به یاوه رانی ده کرد گرنگی پیبده ن تا کو پاداشته که یان له ده ست نه چی.

• له کو تاییدا :

با هه موومان نرخ و گرنگی نه م مانگه پیروزه بزانی؛ چونکه په مه زان باشتین دهرفته ته (فرصة) یه که له ده ست خو مانی نه ده یین به لکو گونا هه کانمان رهش ده بیته وه و چاکه کانمانی زیاد ده که یین و دهر وو نمان خاوین بکه یینه وه ... نه وه کو په مه زانیکی تر پیی نه گه یینه وه و کوچ بکه یین ..

هذا وصلى الله على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين.

سبیروان نه شقهر

١٤٣٤هـ / ٢٠١٣ز

(۳) رواه البخاري ٢٠١٤، ومسلم ١٧٣١، واللفظ له.

خیزان له مانگی

رمضان

نووسینی: باوکی عبدالرحمن
سیروان شیخ زاده

له بلاو کراوه کانی رنگای پینشین

